

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
з дисципліни

«МАЙСТЕРНІСТЬ АКТОРА»

Освітньо-професійна програма
«Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
другого (магістерського) рівня
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітня кваліфікація: магістр перформативного мистецтва (сценічне мистецтво)
Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні
кафедри сценічного мистецтва і хореографії,
протокол № 09 від 15 жовтня 2025 року,
Оновлено: протокол № 01 від 26 серпня 2026 року.

м. Івано-Франківськ, 2026

Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів за спеціальністю В6
Перформативні мистецтва спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво
«26» серпня 2026 року. 21 с.

Розробники:

старший викладач кафедри сценічного мистецтва і хореографії **Василюк Т.А.**

народний артист України (за сумісництвом) **Держипільський Р.Л.**

кандидатка мистецтвознавства, доцентка, завідувачка кафедри сценічного мистецтва і хореографії **Кукуруза Н.В.**

Методичні рекомендації затверджено на засіданні кафедри сценічного мистецтва і хореографії.

Протокол № 09 від 15 жовтня 2025 року року (оновлено: протокол № 01 від 26 серпня 2026 року)

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

Кукуруза Н. В.

(прізвище та ініціали)

Схвалено Наково-методична рада Навчально-наукового інституту мистецтв.

Протокол № 03 від 19 листопада 2025 року (оновлено: Протокол № 01 від 28 серпня 2026 року)

Голова

(підпис)

Макогін Г.В.

(прізвище та ініціали)

УДК 378 : 792.2
B12
D25
K88

Затверджено та рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового інституту мистецтв, *протокол № 04 від 20 листопада 2025 року*.

Автори:

ВАСИЛЮК Тарас Андрійович – старший викладач кафедри сценічного мистецтва і хореографії

ДЕРЖИПІЛЬСЬКИЙ Ростислав Любомирович – народний артист України (за сумісництвом)

КУКУРУЗА Надія Вікторівна – кандидатка мистецтвознавства, доцентка, завідувачка кафедри сценічного мистецтва і хореографії

Рецензенти:

Надія Левченко – народна артистка України, доцентка, акторка Івано-Франківського національного академічного драматичного театру імені Івана Франка

Віра Прокоп'як – кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри сценічного мистецтва і хореографії

Василюк Т.А., Держипільський Р.Л., Кукуруза Н. В.

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Майстерність актора» освітнього рівня «магістр»: освітньо-професійна програма «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно», спеціальність В6 Перформативні мистецтва спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво укладена відповідно до вимог підготовки фахівців, представлених у законодавчих і нормативних документах про вищу освіту. Івано-Франківськ, 2026. 21 с.

© Василюк Т.А., 2026

© Держипільський Р.Л., 2026

© Кукуруза Н.В., 2026

© Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2026 р.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка
2. Структурно-логічна схема дисципліни «Майстерність актора» (міждисциплінарні зв'язки)
3. Загальні методичні вказівки щодо організації навчання та самостійної роботи
4. Програма навчальної дисципліни
5. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи
6. Рекомендована література
7. Інформаційні ресурси

1. Пояснювальна записка

Зміст навчальної дисципліни. Курс «Майстерність актора» є наскрізною фаховою дисципліною професійної підготовки магістра сценічного мистецтва, яка охоплює три семестри навчання (I, II, III) і формує цілісну систему знань, умінь та навичок акторської майстерності на поглибленому, дослідницько-рефлексивному рівні. Курс координує та розвиває практичні навички, здобуті на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, інтегруючи їх з дисциплінами професійного циклу магістерської підготовки:

- Мистецтво художнього слова;
- Педагогіка вищої освіти;
- Психологія мистецтва у закладах вищої освіти;
- Методика викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти.

Важливу роль в освоєнні курсу відіграє виробнича практика (педагогічна та виконавська), у процесі якої здобувачі закріплюють і осмислюють здобуті професійні навички, а також підготовка кваліфікаційної роботи (науково-дослідна практика), що спирається на дослідницьку складову курсу.

Мета. Метою вивчення дисципліни «Майстерність актора» є формування цілісної професійної майстерності магістранта як суб'єкта сценічної творчості через поглиблене оволодіння психофізичним апаратом, закономірностями сценічної дії, принципами роботи з драматургічним матеріалом та партнером; розвиток здатності до самостійного художнього мислення, рефлексії та авторського існування в сучасному театральному й екранному просторі, а також свідоме й критичне застосування цифрових інструментів у творчій, дослідницькій та презентаційній діяльності.

Завдання:

- теоретичному осмисленні провідних акторських систем і шкіл, їх історичної еволюції та актуальності в сучасному мистецькому процесі;
- поглибленні навичок психофізичної підготовки актора: розвитку уваги, уяви, внутрішньої дії, сценічної свободи та органічності існування;
- формуванні здатності до професійного аналізу драматургічного тексту, визначення надзавдання, подієвої структури та логіки розвитку образу;
- оволодінні технікою сценічної взаємодії та партнерства, розвитку ансамблевого мислення і культури сценічного спілкування;
- набутті досвіду роботи в різних стилях і жанрах, усвідомленні особливостей акторської гри в драматичному, умовному, постдраматичному та міждисциплінарному театральному контексті;
- формуванні вмінь адаптувати сценічну техніку до специфіки роботи перед камерою;

- розвитку навичок творчої рефлексії, самоаналізу та професійного самовдосконалення;
- підготовці та реалізації індивідуального творчого (магістерського) проєкту як узагальнення здобутих знань, умінь і сформованої професійної позиції.

Вивчення дисципліни «Майстерність актора» сприяє формуванню у здобувача таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні мистецькі задачі у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до вільного, точного й стилістично доцільного використання державної та іноземної мов у професійному середовищі: в усному і письмовому фаховому дискурсі, наукових текстах, публічних виступах та міжнародній комунікації.

ЗК2. Здатність переносити теоретичні концепції та методи на розв'язання конкретних фахових задач, адаптувати набуті знання до нових і нестандартних ситуацій у практиці сценічного мистецтва.

ЗК3. Здатність свідомо й ефективно використовувати цифрові інструменти та інформаційно-комунікаційні технології в художній, науково-дослідній і педагогічній діяльності; критично оцінювати цифровий контент та забезпечувати інформаційну безпеку.

ЗК6. Здатність ініціювати й розробляти оригінальні художні та організаційні ідеї, виходити за межі усталених підходів, генерувати нестандартні рішення творчих і професійних проблем.

ЗК7. Здатність ефективно працювати як у складі творчих і фахових колективів – беручи на себе різні ролі, зокрема лідерську, – так і самотійно планувати й реалізовувати завдання з повною відповідальністю за їх результат.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК1. Здатність формулювати оригінальні дослідницькі гіпотези, розробляти методологію їх перевірки та впроваджувати інноваційні підходи у творчо-виробничу практику сценічного мистецтва – з усвідомленням меж чинного знання та готовністю до його розширення.

ФК2. Здатність на поглибленому рівні застосовувати і творчо синтезувати специфічну систему виражальних засобів сценічного мистецтва – пластичних, звукових, акторських, монтажно-композиційних, сценарно-драматургічних – при самотійному створенні та художньому осмисленні складних сценічних творів.

ФК3. Здатність концептуально обґрунтовувати й публічно представляти результати власної творчої та інтелектуальної діяльності різним аудиторіям; формулювати авторську позицію і вести фахову дискусію.

ФК4. Здатність брати на себе відповідальність за організацію та координацію роботи творчої групи в процесі підготовки і випуску сценічного твору: розподіляти задачі, узгоджувати художні рішення і забезпечувати якість спільного продукту.

ФК7. Здатність осмислювати власний творчий задум і сценічний твір у широкому соціокультурному, естетичному та мистецько-історичному контексті; рефлексувати над співвідношенням авторської інтерпретації та зовнішніх художніх традицій.

2. Структурно-логічна схема дисципліни «Майстерність актора» (міждисциплінарні зв'язки)

Дисципліна «Майстерність актора» (ОК 7) є наскрізною фаховою дисципліною, що вивчається протягом трьох семестрів (I, II, III — I та II курси) і посідає центральне місце в логіко-структурній схемі освітньо-професійної програми «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно».

Передумови вивчення: дисципліна спирається на компетентності, що формуються паралельно дисциплінами ОК 4 «Педагогіка вищої освіти» та ОК 5 «Психологія мистецтва у закладах вищої освіти» (I семестр).

Забезпечує наступні компоненти ОПП: результати опанування дисципліни є базою для проходження ОК 9 «Виробнича (педагогічна) практика», ОК 10 «Виробнича (виконавська) практика» та ОК 11 «Підготовка кваліфікаційної роботи (науково-дослідна практика)», а також безпосередньо готує здобувача до підсумкової атестації — ОК 20 «Кваліфікаційна робота» та ОК 21 «Атестаційний екзамен з майстерності актора».

ОК 4 Педагогіка вищої освіти; ОК 5 Психологія мистецтва у ЗВО	ОК 7 Майстерність актора (I сем.)	ОК 7 Майстерність актора (II сем.)	ОК 7 Майстерність актора (III сем.)	ОК 10 Виробнича (виконавська) практика; ОК 11 Підготовка кваліф. роботи
→	→	→	→	→ ОК 20 / ОК 21 (атестація)

Міждисциплінарні зв'язки в межах циклу професійної підготовки: дисципліна взаємодіє з курсами «Мистецтво художнього слова», «Педагогіка вищої освіти», «Психологія мистецтва у закладах вищої освіти», «Методика викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти», а також спирається на акторську підготовку, здобуту на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

3. Загальні методичні вказівки щодо організації навчання і самостійної роботи

ВСТУП

Згідно з вимогами освітньої програми у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- закономірності сценічної дії, психофізичної техніки та побудови художнього образу;
- провідні акторські системи та школи, їх історичну еволюцію та актуальність у сучасному мистецькому процесі;
- принципи роботи з драматургічним і прозовим матеріалом, жанрово-стильові особливості сучасного театру.

вміти:

- демонструвати поглиблену техніку сценічного виконавства та самостійно втілювати складні художні образи;
- самостійно відбирати, аналізувати та інтерпретувати драматургічний і сценічний матеріал;
- здійснювати обґрунтовану самооцінку власної творчої діяльності, продуктивно реагувати на критику;
- представляти результати власної творчої та дослідницької діяльності на публічних майданчиках;
- ефективно взаємодіяти в складі творчого колективу, розуміючи природу художнього синтезу сценічного твору;
- передавати фаховий виконавський і педагогічний досвід у різних форматах.

На засвоєння курсу «Майстерність актора» навчальним планом відведено 450 годин (15 кредитів ECTS), що реалізується протягом трьох семестрів (I, II, III). З них аудиторних — 150 годин (лекційних — 48, практичних — 68, індивідуальних — 34), самостійної роботи — 300 годин.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Детальна система оцінювання дисципліни (з розподілом балів по семестрах відповідно до форм підсумкового контролю — залік у I семестрі, екзамен у II та III семестрах) наведена в силабусі навчальної дисципліни «Майстерність актора». Самостійна робота здобувача оцінюється за такими критеріями: повнота й самостійність виконання завдання; глибина аналізу та обґрунтованість висновків; якість творчої реалізації (етюду, проекту, презентації); дотримання термінів виконання; культура оформлення письмових робіт (щоденників, аналітичних довідок, есе).

Дотримуйтеся наступних рекомендацій під час підготовки до самостійної роботи:

1. Ознайомтеся з темою самостійної роботи.

2. З'ясуйте, який саме навчальний матеріал пропонується до розгляду, пригадайте його місце в системі навчального курсу.
3. Уважно прочитайте план заняття, ознайомтеся зі списками запропонованої основної та додаткової літератури.
4. Опрацюйте літературні джерела, зафіксуйте основні тези у творчому щоденнику.
5. Виконайте практичне (творче) завдання; за потреби зафіксуйте його відеозаписом для подальшого аналізу.
6. Підготуйтеся до обговорення виконаного завдання в групі та отримання зворотного зв'язку від викладача й одногрупників.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психофізична підготовка актора і сценічна дія в поглибленому вимірі

(I семестр)

Лекційні заняття
Тема 1. Акторське мистецтво як система знань і практика інновації.
Тема 2. Психофізичний апарат актора: тіло, голос, енергія.
Тема 3. Сценічна дія і подієвий аналіз.
Тема 4. Творча індивідуальність актора і контекст епохи.
Тема 5. Рефлексія і критичний аналіз творчості.
Практичні та індивідуальні заняття. Самостійна робота
1. Порівняльний аналіз провідних акторських систем і шкіл (за вибором): спільне й відмінне у підходах.
2. Психофізичний тренінг: діагностика та індивідуальна корекція м'язових затисків.
3. Робота над диханням і голосом: вправи на розширення динамічного й тембрового діапазону.
4. Тренінг уваги, уяви та внутрішнього монологу на ускладненому матеріалі.
5. Подієвий аналіз обраного драматургічного або прозового уривка: визначення надзавдання, наскрізної дії, подієвого ряду.
6. Ведення творчого щоденника з фіксацією результатів психофізичних тренінгів.
7. Розробка й показ етюдів на теми «Творча індивідуальність» і «Контекст епохи».
8. Підготовка усної презентації або есе про власну творчу індивідуальність.
9. Перегляд і аналіз сучасної вистави (за вибором) з погляду акторської техніки; підготовка рецензії.
10. Підготовка залікового творчого перегляду (комплексний показ етюдів).

Змістовий модуль 2. Робота з драматургічним матеріалом і художній синтез сценічного твору

(II семестр)

Лекційні заняття
Тема 6. Робота з драматургічним матеріалом.

Тема 7. Жанр, стиль, художній синтез.
Тема 8. Актор у колективі.
Тема 9. Актор і цифрові технології.
Тема 10. Проектування сценічного твору.
Практичні та індивідуальні заняття. Самостійна робота
1. Дійовий аналіз обраного драматургічного твору: визначення жанрово-стильових особливостей.
2. Побудова партитури ролі (наскрізна дія, контрдія, зерно ролі).
3. Тренінг сценічного партнерства та ансамблевої взаємодії у складі творчої групи.
4. Створення етюдів у різних жанрово-стильових реєстрах (трагедія, комедія, гротеск, умовний театр тощо).
5. Опанування прийомів акторської роботи перед камерою: адаптація сценічної техніки до екранної специфіки.
6. Огляд застосування цифрових інструментів у сучасній сценічній практиці (відеопроєкції, мультимедіа, трансляції вистав).
7. Розробка концепції власного сценічного етюду/фрагмента з обґрунтуванням художньо-виражальних засобів.
8. Репетиційна робота над фрагментом вистави в складі творчої групи з розподілом організаційних функцій.
9. Відкритий показ фрагмента (сцени) для однокурсників і викладача, обговорення.
10. Оформлення аналітичного звіту про індивідуальний внесок у колективну творчу роботу.

Змістовий модуль 3. Індивідуальний творчий проєкт і професійна презентація (III семестр)

Лекційні заняття
Тема 11. Інноваційні практики сценічного мистецтва.
Тема 12. Розробка сценічного проєкту: спільна вистава під керівництвом режисера-викладача або індивідуальний авторський проєкт.
Тема 13. Публічна презентація і професійна рефлексія.
Практичні та індивідуальні заняття. Самостійна робота
1. Огляд інноваційних форм сучасного театру (імерсивний театр, документальний театр, перформанс, міждисциплінарні проєкти); підготовка аналітичного огляду.

2. Визначення формату творчої роботи за узгодженням із режисером-викладачем: участь у спільній випусковій виставі (з опрацюванням окремої ролі/образу) або самостійний індивідуальний сценічний проєкт.
3. Формулювання концепції власної творчої роботи: тема, надзавдання, форма реалізації, місце власного образу в загальному художньому задумі (за умови участі у спільній виставі).
4. Розробка драматургічної/сценарної основи ролі або проєкту (авторський текст, інсценізація, компіляція).
5. Узгодження з режисером-викладачем і партнерами по виставі мізансценічного та образного рішення ролі (для учасників спільної постановки).
6. Поетапна репетиційна робота над роллю/проєктом із фіксацією проміжних результатів у творчому щоденнику.
7. Підготовка технічного й художнього забезпечення показу (сценографія, музичний ряд, світло, костюм — за потреби).
8. Розробка самопрезентації: анотація ролі/проєкту, обґрунтування художнього рішення, відповіді на очікувані питання аудиторії.
9. Публічний показ — участь у спільній випусковій виставі або показ індивідуального творчого проєкту.
10. Підготовка письмової рефлексії за результатами показу: самооцінка, аналіз отриманого зворотного зв'язку, визначення напрямів подальшого професійного розвитку.

5. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Психофізична підготовка актора і сценічна дія в поглибленому вимірі

Перший семестр навчання спрямований на поглиблення психофізичної техніки магістранта та оволодіння інструментарієм подієвого аналізу на ускладненому, професійно орієнтованому матеріалі. На відміну від бакалаврського рівня, акцент зміщується з елементарної психотехніки на її свідоме, дослідницьке застосування: магістрант має не лише виконувати вправи, а й обґрунтовувати обраний метод, порівнювати підходи різних акторських систем і рефлексувати над власним творчим процесом. Результатом роботи в першому семестрі є заліковий комплексний творчий перегляд, у якому втілюються етюди на подієвий аналіз, творчу індивідуальність та контекст епохи.

Питання для самоперевірки

1. У чому полягає специфіка магістерського рівня оволодіння акторською майстерністю порівняно з бакалаврським?
2. Назвіть і охарактеризуйте провідні акторські системи XX–XXI століття.
3. Що таке подієвий аналіз і яке його значення для побудови ролі?
4. Які чинники визначають творчу індивідуальність актора?

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Підготуйте порівняльний аналіз двох акторських систем (за вибором) із визначенням їх спільних і відмінних рис.
2. Проведіть подієвий аналіз обраного уривка драматургічного твору, визначте надзавдання та наскрізну дію.
3. Напишіть рефлексивне есе на тему «Моя творча індивідуальність у контексті сучасного театрального процесу».

Література

1. Мейснер С. Про акторську професію : монографія. — Дніпро : Вид-ць Василь Рогів, 2023. — 236 с.
2. Арто А. Театр і його двійник. — Київ : Видавництво Жупанського, 2021. — 280 с.
3. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. — Київ : Основи, 2001. — 917 с.
4. Дідро Д. Парадокс про актора. — Київ : Мистецтво, 1966. — 146 с.
5. Грицан А. В. Виховання режисера: психофізичний та інтелектуальний тренінг. — Івано-Франківськ, 2009. — 248 с.
6. Топорков В. Про техніку актора. — Київ : Мистецтво, 1961. — 224 с.

Змістовий модуль 2. Робота з драматургічним матеріалом і художній синтез сценічного твору

У другому семестрі робота будується на переході від індивідуальної психотехніки до системної роботи з драматургічним матеріалом та художнього синтезу сценічного твору. Магістрант опановує метод дійового аналізу п'єси, вчиться визначати жанрово-стильові особливості обраного твору й будувати партитуру ролі. Значна увага приділяється ансамблевій взаємодії у складі творчої групи та адаптації сценічної техніки до роботи перед камерою, а також свідомому застосуванню цифрових інструментів у творчій практиці. Підсумком семестру є відкритий показ фрагмента (сцени), підготовленого в складі творчої групи, та письмовий аналітичний звіт про власний внесок у колективну роботу.

Питання для самоперевірки

1. Які етапи включає метод дійового аналізу драматургічного твору?
2. У чому полягає специфіка акторської роботи перед камерою порівняно зі сценічною?
3. Які цифрові інструменти застосовуються в сучасній сценічній практиці?
4. Яка роль ансамблевої взаємодії у створенні цілісного сценічного твору?

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Здійсніть дійовий аналіз обраного драматургічного твору (жанр — за вибором).
2. Підготуйте порівняльний огляд прикладів використання цифрових технологій у сучасних виставах.
3. У складі творчої групи підготуйте й покажіть фрагмент вистави, підготуйте письмовий аналітичний звіт.

Література

1. Сухорукова К. С. Сценічна мова в контексті професійної підготовки акторів: сучасні педагогічні виклики // Наук. вісник КНУТКіТ ім. І. К. Карпенка-Карого. — 2025. — № 36. — С. 65–71.
2. Кобзар Т. Теоретико-методичні аспекти роботи з художніми творами при підготовці акторів // Наук. вісник КНУТКіТ ім. І. К. Карпенка-Карого. — 2025. — № 37. — С. 32–37.
3. Циганик М., Баша О., Бень Г. Особливості формування професійних якостей студентів спеціальності «Сценічне мистецтво...» // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2024. — Вип. 80, т. 2. — С. 128–134.
4. Паві П. Словник театру. — Львів, 2006. — 640 с.
5. Мейєрхольд Вс. Мистецтво театру. — 2-ге вид. — Львів : Літопис, 2015. — 64 с.

6. Брук П. Жодних секретів: думки про акторську майстерність і театр. — Львів, 2005. — 136 с.

Змістовий модуль 3. Індивідуальний творчий проєкт і професійна презентація

Третій семестр присвячений завершальному етапу формування професійної майстерності — створенню цілісного акторського образу й публічній творчій реалізації здобутих знань, умінь та сформованої професійної позиції. Творча робота магістранта в цьому модулі може мати одну з двох форм (конкретний формат узгоджується з керівником курсу на початку семестру): 1) участь у спільній випусковій виставі, яка створюється групою здобувачів під художнім керівництвом режисера-викладача, — у такому разі кожен магістрант самостійно опрацьовує окрему роль (сценічний образ) у межах єдиного режисерського задуму, узгоджуючи мізансценічне й образне рішення з режисером та партнерами; 2) реалізація самостійного індивідуального сценічного проєкту (моновистава, творчий перформанс, авторський проєкт тощо), повністю розробленого й здійсненого одним здобувачем. Обидва формати передбачають однакові етапи підготовки — формулювання концепції, репетиційну роботу, технічне й художнє забезпечення показу та професійну рефлексію, — але відрізняються ступенем режисерської автономії здобувача. Підсумком модуля є публічний показ (спільної вистави або індивідуального проєкту) та атестаційний екзамен з майстерності актора.

Питання для самоперевірки

1. Які інноваційні форми сучасного театру ви можете назвати та охарактеризувати?
2. Чим відрізняється робота актора над роллю у складі спільної вистави під керівництвом режисера від роботи над самостійним індивідуальним проєктом?
3. З яких етапів складається робота над роллю/творчим (магістерським) проєктом незалежно від обраного формату?
4. Яке значення має професійна рефлексія для подальшого творчого розвитку актора?

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Спільно з режисером-викладачем визначте формат власної творчої роботи в модулі (роль у спільній виставі чи індивідуальний проєкт) і обґрунтуйте свій вибір.
2. Розробіть і обґрунтуйте концепцію власної ролі (в контексті спільного режисерського задуму) або індивідуального творчого проєкту.
3. Підготуйте самопрезентацію (анотацію ролі/проєкту, обґрунтування художнього рішення).
4. Після показу підготуйте письмову рефлексію з аналізом отриманого зворотного зв'язку.

Література

1. Ліпцин О. Ф. Акторська майстерність в ігровому театрі : метод. посіб. — Острог, 2020. — 124 с.
2. Ліпцин О. Ф. Режисура ігрового театру : метод. посіб. — Острог, 2020. — 138 с.
3. Гротовський Є. Театр, ритуал, перформер. — Львів : Центр Європи, 1999. — 220 с.
4. Барба Е. Паперове каное. — Львів : Літопис, 2001. — 288 с.
5. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці : у 3 т. — Львів : Літопис, 2003.

6. Рекомендована література

Основна література (видана за останні 5 років)

1. Арто А. Театр і його двійник / пер. з фр., упоряд. і передм. І. Шевчук. Київ : Видавництво Жупанського, 2021. 280 с.
2. Кобзар Т. Теоретико-методичні аспекти роботи з художніми творами при підготовці акторів. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2025. № 37. С. 32–37.
3. Мейснер С. Про акторську професію : монографія / пер. укр. та ред. Р. Бажана. Івано-Франківськ : Вид-ць Василь Рогів, 2023. 236 с.
4. Сегер Л. Пишемо підтекст : докопатися до коріння / пер. з англ. Н. Сліпенко. Київ : ArtHuss, 2025. 160 с.
5. Сухорукова К. С. Сценічна мова в контексті професійної підготовки акторів : сучасні педагогічні виклики. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2025. № 36. С. 65–71.
6. Циганик М., Баша О., Бень Г. Особливості формування професійних якостей студентів спеціальності «Сценічне мистецтво (акторське мистецтво драматичного театру і кіно)». *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 80, т. 2. С. 128–134.

Додаткова література

1. Аристотель. Поетика / пер. з дав.-грец. Б. Тена ; наук. ред. В. Добрянський. Харків : Фоліо, 2018. 154 с.
2. Барба Е. Паперове каное / пер. з англ. Львів : Літопис, 2001. 288 с.
3. Барнич М. М. Майстерність актора : техніка «обману» : навч. посіб. 2-ге вид., виправл. та доповн. Київ : Ліра-К, 2016. 304 с.
4. Біль Р. Виховання акторської харизми : метод. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2013. 232 с.
5. Бобошко Ю. М. Режисер Леся Курбас. Київ : Мистецтво, 1987. 197 с.
6. Бондарчук С. Мімограмота. Майстерство актора / упоряд. та ред. проєкту «Сценознавство». Київ : Сценознавство, 2018. 112 с.
7. Брехт Б. Про мистецтво театру / пер. з нім. Київ : Мистецтво, 1977. 302 с.
8. Брук П. Жодних секретів : думки про акторську майстерність і театр / пер. з англ. Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2005. 136 с.
9. Волицька І. В. Театральна юність Леся Курбаса. Львів : Ін-т народознавства НАН України, 1995. 192 с.
10. Волицька І. Курбас : погляд на тіло. *Курбасівські читання*. Київ, 2006. № 1. С. 45–53.
11. Волицька І. Курбасова дефініція творчості актора і категорія «тривання». *Курбасівські читання*. Київ, 2007. С. 28–36.
12. Грицан А. В. Виховання режисера : психофізичний та інтелектуальний тренінг : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та доповн. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2009. — 248 с.

13. Гротовський Є. Театр, ритуал, перформер / пер. та упоряд. Львів : Центр Європи, 1999. 220 с.
14. Десятник Г. О., Лимар Л. Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості : навч. посіб. — Київ : КМАЕКМ, 2020. 180 с.
15. Дідро Д. Парадокс про актора. Київ : Мистецтво, 1966. 146 с. (Пам'ятки естетичної думки).
16. Життя і творчість Леся Курбаса / упоряд. та наук. ред. Б. Козак. Львів ; Київ ; Харків : Літопис, 2012. 880 с.
17. Заворотній О. Т., Лопандя В. М. Психофізична техніка та тренінг актора : навч. посіб. Рівне : РДГУ, 2006. 270 с.
18. Заворотній О. Т., Лопандя В. М. Робота режисера над п'єсою та виставою : навч. посіб. Рівне : Вид-ць Олег Зень, 2009. 197 с.
19. Ігнатюк М. М. Монолог у мистецтві драматичної вистави : навч. посіб. Рівне : РДГУ, 2001. 90 с.
20. Ігнатюк М. М. Свічадо зореслова : посіб.-хрестоматія зі сценічної мови. Тернопіль : Навч. кн. Богдан, 2011. 532 с.
21. Козачковський Д. Нотатки на сторінках ролей, п'єс і клаптиках паперу : підручна кн. для акторів та режисерів / упоряд. Б. Козак. Львів : Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2017. 96 с.
22. Курбас Л. Спогади сучасників. Київ : Мистецтво, 1969. 310 с.
23. Курбас Л. Театральні закони і акценти / упоряд. Б. Козак. Львів : Літопис, 1996. 240 с.
24. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. Київ : Основи, 2001. 917 с.
25. Ліпцин О. Ф. Акторська майстерність в ігровому театрі : метод. посіб. магістер. програми «МЕТАТЕАТР». Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2020. 124 с.
26. Ліпцин О. Ф. Режисура ігрового театру : метод. посіб. магістер. програми «МЕТАТЕАТР». Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2020. 138 с.
27. Мар'яненко І. О. Сцена, актори, ролі. Київ : Мистецтво, 1964. 290 с.
28. Нариси з історії театального мистецтва України ХХ століття / Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. Київ : Інтертехнологія, 2006. 1054 с. : іл.
29. Неклюдова Т. Б. Основи акторської майстерності : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2019. 210 с.
30. Паві П. Словник театру. Львів : Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2006. 640 с.
31. Пансо В. Праця і талант у творчості актора / пер. з рос. Львів : Літопис, 2014. 276 с.
32. Ревуцький Дм. Живе слово. Теорія виразного читання для школи / вступ. сл. В. Ревуцький ; передм. Б. Козак ; ред. Н. Бічуя. Львів : Вид-во Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2001. 200 с.
33. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці : у 3 т. Львів : Літопис, 2003.
34. Топорков В. Про техніку актора. Київ : Мистецтво, 1961. 224 с.

- 35. *Просценіум* : наук. зб. Львів.
- 36. *Кіно-Театр* : журнал. Київ.
- 37. *Український театр* : журнал. Київ.
- 38. *Курбасівські читання* : зб. наук. праць. Київ.

7. Інформаційні ресурси

Електронні платформи неформальної освіти (для отримання додаткових балів відповідно до системи оцінювання силабусу дисципліни):

- **Prometheus** (<https://prometheus.org.ua>) — українська безоплатна платформа з курсами провідних ЗВО (публічні виступи, креативність, комунікація).
- **Coursera** (<https://www.coursera.org>) — курси з театральної та акторської майстерності від провідних університетів світу.
- **Udemy** (<https://www.udemy.com>) — практичні курси з акторської майстерності, сценічної мови, роботи перед камерою.
- **TED** (<https://www.ted.com>) — виступи для аналізу публічної презентації та сценічної подачі.

Офіційний дистанційний ресурс закладу вищої освіти:

- <https://www.d-learn.pnu.edu.ua> — платформа дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Фахові періодичні видання:

- Просценіум : наук. зб. — Львів.
- Кіно-Театр : журнал. — Київ.
- Український театр : журнал. — Київ.
- Курбасівські читання : зб. наук. праць. — Київ.

Розробники: Василюк Т. А., Держипільський Р. Л., Кукуруза Н. В.